

לשוננו לעם

עורכים: ע' איתן ומ' מדן

כרך י, תשי"ט

האקדמיה ללשון העברית
מוגן בזכויות יוצרים

תש"ך ולא תש"כ

דרך כתיבת תש"ך בכ"ף סופית — ולא תש"כ — נמצאת מקוימת ומאומתת מתוך תעודה אחת שנכתבה לפני אלף שנה, בשנת ד' אלפים תש"ך, היא 960 למניינם. התעודה נתפרסמה מתוך שלושה כ"י שונים ע"י פרלס (בספר היובל לגריץ, עמ' 31), מנהיימר (בספרו הגרמני על היהודים בוורמייזא, עמ' 27) ורייפמאן (בספרו על הסנהדרין, עמ' 55). זוה תחילת לשונה:

„אני יצחק בר דורבלו ראיתי בוורמיישא כתב ששלחו אנשי רינוס לארץ ישראל בשנת תש"ך לפרט ושאלו לקהלות שבארץ יש' על שמע ששמענו על ביאת משיח"1. אמנם שד"ל (אגרות שד"ל ח"ו, עמ' 794) וא' אפשטיין (ספר הזכרון לדוד קופמאן, עמ' 297) ביקשו לקרוא ערך על תוקפה של תעודה זו ולטעון עליה טענת מזויף, אבל טענה זו אין לה על מה שתסמוך² (עי' ביכלר, R.E.J. כרך 44, עמ' 237—238; ועי' עוד מאן, התקופה, כרך כג, עמ' 247) [שם נדפס פעמיים בטעות תש"ק במקום תש"ך] ואסף, השלוח כרך לה, עמ' 284).

1. פרלס שם. גם בכ"י מנהיימר הכתיב תש"ך.

2. אף אם טענת הזיוף הייתה בה ממש, הרי עכ"פ הוכחה, שכבר לפני זמנו של ר' יצחק בר דורבלו, היא מחציתה השנייה של המאה הי"ב, כבר כתבו תש"ך ולא תש"כ.

הערת המערכת :

לסיכום הדיון יש להעיר :

המוזכירות המדעית של האקדמיה נתבקשה על ידי מוסדות רשמיים אחדים של המדינה לחוות דעה וליעץ, כיצד יש לכתוב את מספרה של השנה הבאה, כדי שיהא השימוש הרשמי אחיד. מצויות שתי דרכי כתיבה, ולכל אחת טעמיה ונימוקיה, אסמכותיה ומקורותיה. בהתייעצות עם חברי האקדמיה אחדים ובהסתמכות על ההוראה בכללי הפיסוק בדבר כתיבתם של קיצורים הנהגים בשמות ניתנה העצה כנ"ל (תש"ד). עצה זו אינה באה לפסול נוהג אחר, שיש לו יסוד בשימוש הדורות, אלא לסייע לקבוע נוהג רשמי אחיד, המיוסד אף הוא על מקורות, על היגיון ועל נוהג למעשה.